



บทสรุป และข้อเสนอแนะ

ด้วยเหตุที่ในปัจจุบันกฎหมายเกี่ยวกับการประกันชีวิตมีพระราชบัญญัติให้พิจารณาอยู่ ๒ ฉบับ คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะที่ ๒๐ ว่าด้วยประกันภัยซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยบัญชีสัญญาประกันภัย มีบทเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ ของผู้รับประกันภัย ผู้เอาประกันภัยและผู้รับประกันภัย เป็นส่วนใหญ่ และพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุม บริษัทผู้รับประกันภัย กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวมิได้บัญญัติครอบคลุมในเรื่องการประกันชีวิตไว้ อย่างละเอียดมากนัก ถ้าในบทบัญญัติเฉพาะไม่มี ต้องนำหลักกฎหมายทั่วไปมาใช้ซึ่งในบางกรณีอาจ เกิดความไม่เหมาะสมที่จะกระทำเช่นนั้น เพราะหลักกฎหมาย วัตถุประสงค์และวิधिปฏิบัติในการ ดำเนินธุรกิจประกันชีวิตผิดแผก แตกต่างจากการทำสัญญาประเภทอื่นๆ เมื่อนำเอากฎหมายทั่วไป มาปรับใช้ อาจทำให้ผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการประกันชีวิตได้แม้แต่ "การเกิด และผลบังคับของสัญญาประกันชีวิต" ซึ่งได้กล่าวในรายละเอียดมาแล้วในบทก่อนๆ ก็จะได้เห็นว่า มีปัญหาหลายประการที่ควรได้รับการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป กล่าวคือ

๑. การเกิดของสัญญาประกันชีวิต ได้นำหลักเกณฑ์การเกิดของสัญญาทั่วไปมาปรับใช้ ซึ่งการดำเนินธุรกิจประกันชีวิตนั้น ปกติผู้เสนอและผู้สนองไม่มีโอกาสที่จะแสดงเจตนาทำสัญญา ต่อกันเฉพาะหน้า แต่ได้อาศัยเอกสารซึ่งเรียกว่าคำขอเอาประกันภัย และอาศัยตัวแทนประกันชีวิต เป็นสื่อกลางในการติดต่อดำเนินธุรกิจ ดังนั้นจึงเป็นกรณีของการแสดงเจตนาทำสัญญาต่อบุคคล ซึ่งอยู่ห่างกันโดยระยะทาง ซึ่งอาศัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๖๑ วรรคแรก มาปรับใช้ ดังนั้นสัญญาประกันชีวิต ย่อมเกิดขึ้นแต่เวลาเมื่อคำบอกกล่าวสนองไปถึงผู้เสนอทำให้ ไม่อาจกำหนดเวลาที่สัญญาประกันชีวิตเกิดขึ้นได้แน่นอน เพราะอาจเกิดกรณีที่ตัวแทนประกันชีวิต หรือผู้แทนของผู้รับประกันภัยส่งคำขอเอาประกันภัยซึ่งเป็นคำเสนอ ต่อผู้รับประกันภัยล่าช้า หรือ อาจเกิดกรณีที่ผู้รับประกันภัยพิจารณาคำขอเอาประกันภัยล่าช้า ซึ่งจะโดยเหตุใดก็ตาม ทำให้ การทำคำเสนอล่าช้า เมื่อการพิจารณาทำคำสนองเป็นไปโดยล่าช้าแล้ว ย่อมเกี่ยวพันไปถึง การบอกกล่าวสนองด้วย เพราะการที่จะบอกกล่าวสนองได้นั้น ต้องมีคำสนองก่อน ฉะนั้น เมื่อการ

พิจารณาทำค้ำนองล่าช้าทำให้ การบอกกล่าวสนองที่จะส่งไปยังผู้เสนอ (ผู้เอาประกันภัย) ล่าช้า จึงทำให้สัญญาประกันชีวิตเกิดขึ้นล่าช้าด้วยเป็นลูกโซ่กันไป อย่างไรก็ตามหากได้พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการประกันชีวิตแล้วจะเห็นว่า การประกันชีวิตมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความคุ้มครองในกรณีที่เกิดมรณกรรม ซึ่งไม่อาจคาดคิดได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด ผู้เอาประกันภัยซึ่งเสนอขอทำสัญญาประกันชีวิตย่อมต้องการที่จะได้รับความคุ้มครองตามสัญญาประกันชีวิตโดยเร็วที่สุด การที่สัญญาประกันชีวิตเกิดขึ้นล่าช้า ย่อมเป็นการขัดต่อวัตถุประสงค์ของการประกันชีวิตอย่างเห็นได้ชัด

ข้อ เสนอแนะ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น และจากทางปฏิบัติของผู้รับประกันภัย ซึ่งมักจะไม่ปฏิเสธที่จะสนองรับทำสัญญาประกันชีวิตกับบุคคลใดที่ชีวิตของเขาอยู่ในมาตรฐานการพิจารณาความเสี่ยงภัยของตน จึงควรมีการกำหนดให้สัญญาประกันชีวิตเกิดขึ้นเร็วกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๖๑ วรรคแรก และควรกำหนดเวลาที่สัญญาเกิดขึ้นให้แน่นอน ซึ่งอาจจะกำหนดไว้หลายวันแล้วแต่กรณีๆ ไม่ว่าจะเหมาะสมกับ วันใดที่กำหนดไว้ดังนั้น นอกจากวันที่สัญญาเกิดขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๖๑ วรรค ๑ แล้วควรกำหนดให้สัญญาประกันชีวิตเกิดขึ้นโดย

๑. กำหนดระยะเวลาหนึ่งให้ผู้รับประกันภัยทำค้ำนอง เช่น อาจกำหนดให้ผู้รับประกันภัยทำค้ำนองภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันรับคำขอเอาประกันภัยและไม่ว่าผู้รับประกันภัยจะสนองรับหรือปฏิเสธคำขอเอาประกันภัยก็ตามต้องแจ้งให้ผู้เอาประกันภัยทราบหากไม่แจ้งถึงผลการพิจารณาคำขอเอาประกันภัยภายในเวลาที่กำหนดไว้ ให้ถือว่าผู้รับประกันภัยได้สนองรับคำขอประกันภัยแล้ว

๒. กำหนดให้สัญญาเกิดขึ้นตั้งแต่วันรับคำขอเอาประกันภัย ในเมื่อผู้เอาประกันภัยผู้ซึ่งชีวิตของเขาอยู่ในมาตรฐานการรับความเสี่ยงภัย โดยผู้รับประกันภัยไม่อาจปฏิเสธไม่รับทำสัญญาประกันชีวิตนั้นได้ยื่นคำขอเอาประกันภัยแล้ว ถึงแก่มรณกรรมก่อนที่ผู้รับประกันภัยจะได้พิจารณาคำขอเอาประกันภัย

๒. ส่วนได้เสียอันอาจเอาประกันภัยได้ (insurable interest) มีข้อพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข คือ เรื่องของราคาของส่วนได้เสียอันอาจเอาประกันภัยได้

สัญญาประกันชีวิตมิใช่สัญญาชดใช้ค่าเสียหาย จึงมีส่วนได้เสียอันอาจเอาประกันภัยได้ โดยไม่จำกัดทำให้มีการกำหนดจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยได้เต็มตามที่ต้องการ

ซึ่งอาจเป็นช่องทางให้บุคคลค้ากำไรด้วยการเอาประกันชีวิตบุคคลอื่น เช่น ในกรณีของนายจ้าง กับลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่กับลูกหนี้ผู้มีความสัมพันธ์กันทางการเงิน ต่างเอาประกันชีวิตของแต่ละฝ่ายไว้ด้วยจำนวนเงินสูงกว่าที่ตนอาจได้รับความสูญเสียจากการมรณกรรมของอีกฝ่ายหนึ่ง

ทำให้เป็นที่น่าวิตกว่าจะเกิดความปลอดภัยแก่ชีวิต ซึ่งเอาประกันชีวิตนั้นหรือไม่ในเมื่อทั้งสองฝ่ายต่างมิได้เป็นบุคคลที่มีความหมายต่อทางจิตใจของกันและกัน เหมือนกับผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต ในเรื่องนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔/๒๕๑๖ (ประชุมใหญ่) ได้ตัดสินไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้นว่า สัญญาประกันชีวิตไม่ใช่สัญญาชดเชยค่าเสียหาย ดังนั้นนายจ้าง กับลูกจ้างจึงอาจเอาประกันภัยกันได้โดยไม่มี การจำกัด ซึ่งเป็นหน้าที่ของศาลที่ต้องตัดสินไปตามตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้แจ้งชัด

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการจำกัดจำนวนส่วนได้เสียอันอาจเอาประกันภัยได้ บางกรณีให้ผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประโยชน์มีเพียงความสัมพันธ์ทางการเงินเท่านั้น โดยอาจกำหนดมูลค่าของส่วนได้เสียอันอาจเอาประกันภัยได้ เท่ากับจำนวนเงินที่ตนอาจสูญเสีย เนื่องจากมรณกรรมของผู้ถูกเอาประกันชีวิตบวกกับค่าใช้จ่ายที่ได้เสียไป เนื่องจากการทำสัญญาประกันชีวิตและอาจบวกดอกเบี้ยที่ตนอาจได้รับ ซึ่งเรื่องนี้ในต่างประเทศได้ตระหนักถึงผลเสียหายอันอาจเกิดจากการปล่อยให้มีการเอาประกันชีวิตกันโดยไม่มี การจำกัดจำนวน โดยประเทศสหรัฐอเมริกาได้ยอมรับว่า เจ้าหน้าที่อาจเอาประกันกับใน ชีวิตของลูกหนี้ ในจำนวนที่เกิน กว่าหนี้ที่ค้างอยู่จนถึงจุดหนึ่งซึ่งมากเกินไปจนชี้ให้เห็นว่าเป็น เรื่องของการพนัน และในประเทศอังกฤษได้บัญญัติไว้ใน The Life Assurance Act, ค.ศ. ๑๗๗๔ Section 3 ไว้เป็นหลักว่า ห้ามมิให้เอาประกันภัยชีวิตด้วยจำนวนเงินที่สูงกว่าส่วนได้เสียของตน จึงเป็นที่น่าเสียดายที่ศาลไทยคำนึงถึงหลักเกณฑ์พื้นฐานในเรื่องส่วนได้เสียอันอาจเอาประกันภัยได้มากเกินไป จนมิได้คาดคิดถึงผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ในภายหลัง แต่อย่างไรก็ดี เป็นที่น่ายินดี ว่า มีผู้พิพากษาบางท่าน (นายปิ่นทิพย์ สุจริตกุล) ได้ให้ความเห็นไว้ในหมายเหตุคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔/๒๕๑๖ (ประชุมใหญ่) บางประการว่า

" มีข้อน่าคิดว่าการเอาประกันชีวิตต่อผู้อื่นกฎหมายมีเจตนารมณ์ เพื่อให้บรรเทาความสูญเสียในทางทรัพย์สินแก่ผู้เอาประกันอันเกิดขึ้นจากการตายของผู้ถูกประกันเท่านั้น แต่เมื่อผู้รับประกันต้องจ่ายเงินจำนวนเท่ากับที่ระบุในสัญญาประกันชีวิตเสมอไปย่อมเป็นการเปิดช่องให้บุคคล

ค่ากำไรรด้วยการเอาประกันชีวิตบุคคลอื่นได้ โดยเฉพาะบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้เอาประกันเพียงเล็กน้อย และชีวิตของบุคคลนั้นไม่มีความหมายต่อผู้เอาประกันมากนักดังเช่น กรณีนายจ้างเอาประกันชีวิตลูกจ้าง เช่นกรณีนี้ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๔/๒๕๑๖) ดังนั้นนายจ้างอาจเอาประกันชีวิตลูกจ้างเป็นเงินคนละหลายล้านบาททั้งๆ ที่การตายของลูกจ้างทำให้นายจ้างสูญเสียประโยชน์อันคิดเป็นเงินได้ไม่กี่พันก็หมื่นบาทก็ได้ เมื่อกรณีเช่นนี้เกิดขึ้นก็น่าสงสัยว่านายจ้างผู้เอาประกันชีวิตของลูกจ้างจะดูแลให้ความปลอดภัยแก่ชีวิตของลูกจ้างในการทำงานอย่างเพียงพอหรือไม่"

ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดใช้ธุรกิจการประกันชีวิตเป็นช่องทางในการค้ากำไรจากการเอาประกันชีวิตบุคคลอื่น และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการประกันชีวิตที่มุ่งบรรเทาความสูญเสีย ควรที่จะจำกัดราคาส่วนได้เสียอันอาจเอาประกันภัยได้ในบางกรณี โดยอาจมอบภาระหน้าที่ให้แก่นายทะเบียนประกันชีวิตผู้มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ ในการควบคุมรูปแบบ ข้อความต่างๆ ในกรมธรรม์ประกันภัยและ เอกสารต่างๆ ใช้ดุลพินิจของตนในการอนุมัติแบบคำขอ เอาประกันภัย หรือกรมธรรม์ประกันภัยที่อาจสนองเจตนารมณ์ของการประกันชีวิตในส่วนนี้ได้โดยให้มีข้อความจำกัดราคาส่วนได้เสียอันอาจเอาประกันภัยได้ไว้ในบางกรณี เช่น ในกรณีของนายจ้างกับลูกจ้างหรือเจ้าหน้าที่กับลูกหนี้ เป็นต้น

๓. ปัญหาบางประการเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอย่างยิ่งของคู่สัญญา ซึ่งเป็นเรื่องของการไม่เปิดเผยข้อความจริง การแถลงข้อความอันเป็นเท็จและการผิดคำรับรองได้แก่

(๑) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๔ ได้กำหนดให้บุคคลผู้มีหน้าที่เปิดเผยข้อความจริง หรือ แถลงข้อความจริง มีหน้าที่เปิดเผยหรือแถลงข้อความจริง มีหน้าที่เปิดเผยหรือแถลงข้อความจริง เฉพาะที่เขา "รู้อยู่แล้ว" ผิดกับการกำหนดหน้าที่ของผู้รับประกันภัย ในการรู้ข้อความจริง ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๖ ได้กำหนดให้สัญญาประกันชีวิตเป็นอันสมบูรณ์ถ้าผู้รับประกันภัย "ได้รู้" ข้อความจริงตามมาตรา ๘๖๔ หรือ "ควรจะได้รู้" เช่นนั้นหากใช้ความระมัดระวังตั้งจะพึงคาดหมายได้แต่วิญญูชน การกำหนดให้บุคคลผู้มีหน้าที่เปิดเผยข้อความจริงหรือแถลงข้อความจริง ต้องเปิดเผยหรือแถลงเฉพาะข้อความจริงที่ตน "รู้อยู่แล้ว" นั้น ทำให้อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้รับประกันภัยได้ง่าย เพราะผู้เอาประกันภัยจะปฏิเสธการปฏิบัติหน้าที่ของตนได้โดยง่าย เนื่องจากการพิสูจน์ว่า ข้อความจริงใดที่บุคคลผู้มีหน้าที่เปิดเผยหรือแถลงข้อความจริง "รู้อยู่แล้ว" นั้น เป็นการพิสูจน์ให้เห็นได้ยากเพราะเป็น

เรื่องที่อยู่ในความรู้ของผู้นั้นโดยเฉพาะ

ข้อ เสนอแนะ

ควรมีการแก้ไขโดยขยายความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๕ ให้บุคคลผู้มีหน้าที่เปิดเผยหรือแถลงข้อความจริงนั้น มีหน้าที่เปิดเผยข้อความจริงที่ตนควรจะได้รู้ด้วย

(๒) ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาว่าข้อเท็จจริงใด เป็นสาระสำคัญที่ต้องเปิดเผยในสัญญา ประกันชีวิตควรจะยึดถือตามความคิดเห็นของผู้รับประกันภัยหรือผู้เอาประกันภัยและปัญหาว่า ข้อความจริงที่มีได้เปิดเผย หรือแถลง เป็นเท็จนั้น ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนว่า ต้องมีส่วนสัมพันธ์กับภัยหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นตามสัญญา แต่มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๕/๒๕๑๖, ๒๔๔๗/๒๕๑๖ วินิจฉัยเป็นแนวเดียวกันว่า เมื่อมีการไม่เปิดเผยข้อความจริง หรือมีการแถลงข้อความจริงอันเป็นเท็จแล้ว ทำให้สัญญาประกันชีวิตตกเป็นโมฆียะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๕ โดยมีต้องคำนึงว่า ข้อความจริงที่มีได้เปิดเผยหรือแถลง เป็นเท็จนั้น มีความสัมพันธ์กับมรณกรรมที่เกิดขึ้นหรือไม่ ซึ่งในเรื่องนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่า หากถือ เป็นบรรทัดฐานเช่นนี้ไม่เป็นการยุติธรรมต่อผู้เอาประกันภัยเลยเพราะ

๑. ผู้เอาประกันภัยส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในธุรกิจการประกันชีวิตอย่างในประเทศอื่นๆ ดังนั้นความเข้าใจในเรื่อง การปกปิดข้อความจริงนั้น อาจเกิดขึ้นได้โดยไม่เจตนา ซึ่งหากยอมให้ผู้รับประกันภัยปฏิเสธความรับผิดชอบตามสัญญาประกันชีวิต โดยอ้างเหตุเรื่องการปกปิดข้อความจริงในกรณีเช่นนี้แล้ว จะเป็นทางหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเสื่อมความศรัทธาในธุรกิจการประกันชีวิตและจะเป็นผลให้ธุรกิจการประกันชีวิตไม่พัฒนาต่อไป

๒. หากการปกปิดข้อความจริง ไม่มีความสัมพันธ์กับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว ก็จะไม่เกิดความเสี่ยงภัยขึ้นตามสัญญาประกันชีวิตเลย

ข้อ เสนอแนะ

ในปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาว่าข้อเท็จจริงใด เป็นสาระสำคัญที่ต้องเปิดเผยในสัญญาประกันชีวิตนั้น ควรยึดถือตามความคิดเห็นของผู้เอาประกันภัยตามหลัก ผู้เอาประกันภัยมีเหตุผล (reasonable assured) ทั้งนี้เพราะ หากยึดถือตามความคิดเห็นของผู้รับประกันภัย หรือหลักผู้รับประกันภัย

มีความฉลาดรอบคอบ (prudent insurer) แล้วอาจเกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้เอาประกันภัย ได้มาก เพราะในทางปฏิบัติผู้เอาประกันภัยจะไม่ทราบว่าอะไรคือมาตรฐานที่ผู้รับประกันภัยผู้มีความฉลาดรอบคอบได้ปฏิบัติอยู่ และในปัญหาที่ว่าข้อความจริงที่มีได้เปิดเผย หรือแถลงเป็นเท็จต้องมี ส่วนสัมพันธ์กับภัยหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นตามสัญญานั้น ควรมีการกำหนดให้แจ้งชัดว่า ข้อความจริง ที่มีได้เปิดเผย หรือแถลงเป็นเท็จนั้น ต้องมีส่วนสัมพันธ์กับภัยหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งอาจกำหนด ไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยทางหนึ่ง และอีกทางหนึ่งควรมอบให้เป็นหน้าที่ของตัวแทนประกันชีวิต ในการอธิบายชี้แจงให้ผู้เอาประกันภัยเข้าใจถึงผลดี ผลเสีย ของการเปิดเผยข้อความจริง การไม่ แถลงข้อความอันเป็นเท็จรวมทั้งชี้แจงข้อความจริงใดที่ผู้รับประกันภัยต้องการทราบ

(๓) ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ "คำรับรอง" ของผู้รับประกันภัย ซึ่งในปัจจุบันผู้รับประกันภัย ได้นำหลักฐานเรื่องเสรีภาพในการทำสัญญามาเป็นประโยชน์แก่ตน โดยกำหนดให้ผู้เอาประกันภัย ต้องรับรองความถูกต้องของข้อความใดๆ ที่อาจไม่ใช่ข้อสาระสำคัญ ซึ่งตามปกติผู้เอาประกันภัย ไม่มีหน้าที่ต้องเปิดเผยหรือแถลงข้อความนั้น โดยกำหนดให้การรับรองความถูกต้องนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาประกันชีวิตหรือเป็นพื้นฐานของสัญญา หากมีการผิดคำรับรองแล้วจะเป็นเหตุให้ผู้รับประกันภัย หลุดพ้นจากความรับผิดในสัญญาประกันชีวิตดังนี้ เป็นกรณีที่ผู้รับประกันภัยอาจปฏิเสธความรับผิดของตน โดยอาศัยเทคนิคในเรื่องพื้นฐานของสัญญา ซึ่งทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้เอาประกันภัย เป็น อย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

เพื่อป้องกันมิให้ผู้รับประกันภัยอาศัยหลักกฎหมายทั่วไป เรื่อง เสรีภาพในการทำสัญญา มาเป็นเครื่องมือในการทำ "คำรับรอง" ซึ่งทำให้ผู้เอาประกันภัยต้องเสียเปรียบนั้น จึงควรที่จะยึดถือและกำหนดไว้ให้ชัดแจ้งว่าการใช้ "คำรับรอง" เป็นการใช้เพื่อขยายความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๔ ในสิ่งซึ่งผู้รับประกันภัยถือว่าเป็นข้อสาระสำคัญในการประกันภัยหรือในการกำหนดเบี้ยประกันภัย ดังนั้นผลของการผิดคำรับรองจึงควรอยู่ในขอบเขตของมาตรา ๘๖๔ ด้วย กล่าวคือต้องเป็นกรณีที่ผิดคำรับรองในเรื่องสำคัญ จึงจะทำให้ผู้รับประกันภัยหลุดพ้นจากความรับผิดได้

๔. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๔ ซึ่งกำหนดให้ผู้รับประกันภัย

ไม่ต้องจ่ายเงินประกันในกรณีที่บุคคลผู้ซึ่งชีวิตของเขาถูกเอาประกันภัยได้กระทำอันตรายต่อกรรมด้วย
ใจสมัครภายในปีหนึ่งนับแต่วันทำสัญญา นั้น อาจเป็นเหตุให้มีการเอาประกันชีวิตโดยหวังที่จะฆ่า
ตัวตายเพื่อรับเงินประกันภัยได้ เพราะมาตรา ๔๔๕ บัญญัติไว้กว้างๆ ว่า ถ้าฆ่าตัวตายด้วยใจสมัคร
ภายในเวลาที่กำหนด แม้ว่าเขาจะหวังผลต่อเงินเอาประกันภัยหรือไม่ผู้รับประกันภัยก็ต้องจ่ายเงิน
ประกันภัย ซึ่งกรณีเช่นนี้ไม่ใช้วัตถุประสงค์ของการประกันชีวิต

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประกันชีวิต จึงควรกำหนดให้
การฆ่าตัวตายด้วยใจสมัคร เมื่อพ้นเวลาที่กำหนดที่จะได้รับเงินประกันภัยนั้น ต้องเป็นกรณีที่มีได้
กระทำขึ้นเพื่อหวังผลต่อเงินประกันภัย ซึ่งอาจกระทำได้โดยการกำหนดเป็นเงื่อนไขจำกัดความ
รับผิดชอบของผู้รับประกันภัยไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นทุกข้อนั้น ผู้เขียนเห็นว่ามีความเป็นไปได้
เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจการประกันชีวิตต่อไปได้.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย